

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XX. Declaratur qualitas & quantitas obligationis ad Horas, ratione
beneficii, Ordinis, vel religiosæ professionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

CAPUT XIX.

Virgines Collegiales, quæ in Belgio & Germania Canonice vocantur, ad Horarum Canonicarum recitationem extra Chorum, sub mortali tenentur, dum eas à Choro abesse contingit.

- 118 **I**Ta (contra Lessium in consilii verbo *Horæ Canonice* casu 14. & Neusserum d. 14. n. 19.) docent Malderus in 2. 2. tr. 10. c. 2. dub. 3. Wiggers tr. 8. de Relig. c. 2. dub. 11. n. 54. Bertrandus Loth ubi supra, Leonardus Van-Roy Th. Mor. to. 2. tr. de Relig. c. 2. q. 6. Et ita communis sensus (inquit Wiggers) tum apud ipsas, tum apud alios, & consuetudo jam dudum obtinuerunt, ut mirum videri possit, imò temerarium, quòd nunc aliqui contrarium dicantur eis suggerere, & ampliorem sic otiaudi, aut sæcularibus rebus vacandi, eis occasionem suppeditare.
- 119 Ratio verò assertionis petitur ex eo quòd ratione præbendæ, seu fructuum, quos ex bonis ecclesiasticis percipiunt instar Canonicorum, vel Monialium, divino Servizio & Choro sint mancipatæ; adeoque instar Canonicorum teneantur Horas Canonicas privatim recitare, dum contingit eas à Choro abesse, Præbendæ quippe ipsarum vel sunt beneficia ecclesiastica, sicut præbendæ Canonicorum (siquidem in jure Canonico hæc obventionum Ecclesiæ portio, quæ pro servizio datur, vocatur *beneficium ecclesiasticum*: quia à beneficiis hominum tempore nascentis Ecclesiæ processit, & quia beneficiis illi, cui collatum est, inquit Rebuffus de benef. c. 1. n. 8. quamvis non dicatur beneficium ecclesiasticum ante Episcopi approbationem) vel quasi beneficia ecclesiastica, in quantum non dantur nisi personis quodammodo Ecclesiasticis, pro divino officio persolvendo, Canonice verò illæ non sunt Laicæ, sed quodammodo Ecclesiasticæ, sive ad Clerum sæcularem quodammodo pertinentes, prout fusè ostendit Bertrandus Loth; vivunt enim in communi Collegio; suam habent Ecclesiam, in qua psallunt; eligunt Abbatissam, à qua ad instar Clericorum corriguntur, etiam usque ad suspensionem ab officio & beneficio, ut constat ex cap. *dilecta* de major. & obed. unde & ante ipsam, in processionibus, Abbatiale pedum ecclesiasticæ potestatis insigne præfertur, & in Synodis Diocesanis per Deputatos suos interveniunt, prout ex earum documentis & decretis impressis constat. Cùm igitur titulo sacro, divinis officii eas mancipante, fructus præbendæ recipiant sicut Canonici, ad divinum officium in Choro, & extra, tenentur sicut Canonici. Maximè cùm id uberius demonstrant communis sensus, & immemorialis consuetudo, & ipsarum Collegia olim ex primæva fundatione sua ut plurimum fuerint Monialium Benedictinarum Monasteria, uti constat ex Hi-

storia, necnon ex Concilio Remensi sub Eugenio III. necnon ex Concilio Aquisgranensi c. 18. Moguntino I. sub Rabano anno 847. can. 16. & Cabilonenfi sub Carolo Magno c. 53. Dignum verò & justum est, ut quarum occupant bona & loca, earum impleant onera, quorum principale est divini officii persum. Meritò proinde illustrissima Antistita cujusdam Collegii Canonissarum sedulo eas monebat, fore ut delinquerent mortaliter, si Brevarium omitterent. Sic testatur Gobat Th. experiment. de Sacram. tr. 5. casu 23. n. 634.

CAPUT XX.

Declaratur qualitas & quantitas obligationis ad Horas, ratione beneficii, Ordinis, vel religiosæ professionis.

Dicendum 1°. eum qui ad Horas obligatur ratione beneficii, simul & ordinis, vel religiosæ professionis, ad eas ex justitia teneri ratione beneficii; ex sola verò religione ratione ordinis, vel religiosæ professionis. Ita Suarez, Bonacina, Lessius, Bassius, Layman, &c. contra Henriquez, Homo-Bonum, & alios, quos refert sequiturque Diana p. 2. tr. de Horis resol. 22. aientes, obligationem ex titulo beneficii non esse justitiæ, sed religionis dumtaxat.

Probatum tamen esse justitiæ (adeoque beneficiarium debere in confessione aperire titulos suæ obligationis, si omittat: quia duplex committit peccatum, contra justitiæ scilicet & religionem) 1°. à posteriori, ex eo quòd istius obligationis violatio obliget ad restitutionem. 2°. à priori, quia ex implicito provenit contractu oneroso, inter Ecclesiam & Beneficiarium, *do ut facias*; Ecclesia quippe non intendit dare beneficium, nisi propter officium, sive cum onere illius; quod onus eo ipso acceptatur, quo beneficium. Aliàs nulliter acciperetur, cùm Ecclesia aliter non intendat ipsi dare.

Dicendum 2°. obligationem ratione beneficii, ordinis, vel religiosæ professionis, secundum omnes esse sub mortali; adeoque peccare mortaliter eum qui Horas omittit ex toto, vel in parte notabili, quæ secundum multos est dimidia pars Horæ, etiam parvæ, v. g. Tertiæ; secundum Sylvium, duo vel tres Psalmi; secundum Lessium, Bonacinam, & alios communis, unam Horam parvam, vel partem majoris ei æquivalentem, v. g. unum Nocturnum Marutinarum. Olim namque Clerici ad singulas Horas convenire tenebantur sub pœna depositionis à Clero, uti colligitur ex can. ult. distinct. 92.

Opinionem verò Marchini, & Martini de San Joseph, aientium omissionem integræ Horæ parvæ non esse mortale peccatum, eò quòd ubi totum est magnum, materia non excedens duodecimam partem illius, levis censetur (quod & Caramuel Th. fundament. fundam. 25.

25. censet de omissione partis minoris octava totius divini Officii parte) Doctores passim rejiciunt ut nimis laxam, improbableemque, signanter sapientissimus noster Lezana consulto 48. n. 85. & Diana p. 11. tr. 1. resol. 25. quia levi cum fundamento torrenti contradicit Doctorum; cum materia, sive minor octava parte, sive non excedens duodecimam totius Officii partem, esse possit, communique prudentum judicio de facto esse censetur absolute magna, licet respectivè levis; nimisque (adeò nihil) probet illa Marchini & Caramuelis regula: utpote ex qua consequens foret, quòd ille qui Belgium totum Regi furaretur Hispaniarum, mortale peccatum non committeret: quia totum Belgium minus est octava parte, nec excedit duodecimam partem totalis dominationis Regis Hispaniarum. Immeritò ergo Caramuel, Escobar & Marchantius probabilem reputant illam Marchini opinionem; quam ex operibus ipsius à S. Congregatione Indicis deletam esse, testatur Diana loco citato.

CAPUT XXI.

Mortale peccatum est, loco Officii diei, assumere aliud notabiliter brevius, vel notabiliter differens ab illo.

124. **I**D facere sine justa causa, solum esse veniale, docuerunt aliqui apud Dianam p. 2. tr. 12. resol. 3. Imò Leander apud eundem p. 10. tr. 1. resol. 16. & Caramuel in Theol. fundam. Edit. Francofurt. n. 1106. & seqq. auctores sunt docere, Sacerdotem quolibet die recitanti Officium Dominicæ Resurrectionis, pro qualicumque alio per annum incidente, quamlibet prolixo, peccare tantum venialiter. Sed hoc Alexander VII. damnavit, dum istam 34. damnavit: *In die Palmarum recitans Officium Paschale satisfacit præcepto.* Fundamentum dictorum Authorum fuit, quòd substantia præcepti de Officio recitando sit tantum de septem Horis Canonicis recitandis: quòd autem Officium sit tale vel tale, v. g. de feria, vel de festo, &c. spectare ad accidentalem ritum, cujus mutatio solum involvat culpam venialem, si fiat sine causa.

125. Sed contra ipsos probatur assertio nostra, quam tradunt S. Thomas quodlib. 3. q. 13. a. 2. S. Antoninus p. 2. tit. 9. c. 12. Bellarminus, Ledesma, Suarez, Vasquez, Reginaldus, Bonartius, & Doctores communiter. 1.º quia Ecclesia non solum præcipit Officium Canonicum, seu septem Horas Canonicas indeterminatè recitari; verum etiam præcipit quotidie recitari tale Officium, quale pro quolibet die præscribitur in Breviario, quo legitime utitur Ecclesia, ad quam quisque spectat, constans utique his determinatis Psalmis, lectionibus, responsoriis, &c. prout habetur can. 13. & 14. dist. 12. Si ergo non istud, sed aliud Officium pro libitu recitetur, sub-

stantia præcepti Ecclesiæ non servatur. Aliàs eam servaret, qui in dies legeret Officium Paschale, vel primum nocturnum de beata, secundum de S. Joanne, tertium de S. Theresia, laudes de Dominica, primam de feria, &c.

2.º quidquid sit, an id quod de Officio præcepto omittitur, ad ipsius essentiam pertineat, vel non, si tamen sit notabile quidpiam, omisso illius est omisso rei notabilis, adeòque mortale peccatum, ut constat ex omissione mixtionis aquæ in sacrificio Missæ, & omissione partis Missæ à principio ad Evangelium inclusivè, quæ non sunt aliter de essentia sacrificii Missæ, nec aliter de substantia, quam qualitas & quantitas Officii præscripti de substantia illius.

3.º qui omittit unum, vel duos nocturnos matutinarum, vel etiam laudes, recitat equidem septem Horas Canonicas; sed quia omittit notabilem quantitatem Officii præcepti, sine dubio mortaliter peccat.

4.º Ecclesia non solum præcipit substantiam Officii, consistentem in septem Horis, verum etiam qualitatem & quantitatem ipsius. Igitur in qualitate vel quantitate, vel in utroque pro libitu notabiliter deficiens, transgreditur Ecclesiæ præceptum in re gravi, adeòque mortaliter peccat. Antecedens constat ex can. 15. de consecrat. dist. 5. ubi Gregorius VII. in generali Synodo residens, in die (inquit) Resurrectionis usque ad sabbatum in albis, & in die Pentecostes usque in sabbatum ejusdem, tres Psalmos tantum ad nocturnos, tresque lectiones antiquo more cantamus, & legimus. Omnibus diebus aliis per totum annum, si festivitas est, novem Psalmos, & novem lectiones dicimus. Aliis vero diebus duodecim Psalmos, & tres lectiones recitamus. In Dominicis diebus octiduum (excepto die Paschæ & Pentecostes) & novem lectiones dicimus. Illi autem qui in quotidianis diebus tres tantummodo Psalmos, & tres lectiones celebrare volunt, non ex Regula sanctorum Patrum, sed ex fastidio & negligentia probantur hoc facere. Nos autem... imitantes antiquos Patres, statumus fieri, sicut superius prænotavimus. Falluntur ergo qui dicunt, Gregorium VII. ibi non abrogare abusum eorum, qui in quotidianis diebus tres tantum Psalmos legere volebant, cum eo ipso eum abroget, quo declarat esse contra Regulam sanctorum Patrum, quam statuit esse servandam, modo ibi prænotato. Alexander quoque VII. eundem abusum abrogat, dum damnat propositionem dicentem sic satisfieri Ecclesiæ præcepto.

Obijcies 1.º legere unam Missam pro alia, non est peccatum. Ergo nec legere unum Officium pro alio.

Nego consequentiam: quia non est talis obligatio legendi Missam, sicuti legendi Horas: cum Ecclesia, sicut sæpè liberum relinquit, legere vel non legere Missam; ita & hanc vel illam Missam pro devotione legere, uti docet piorum consuetudo, quæ non est pro Of-